

การจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา
ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒนวัตติ

LEARNING MANAGEMENT VIA PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
(PLC) IN PLOOKPANYA MUNICIPAL SCHOOL UNDER THE ROYAL
PATRONGAGE OF HRH PRINCESS BEJRATANARAJ SUDA
SIRISOBHABANNAVADI

สมเกียรติ สัจจารักษ์ / SOMKIAT SADJARAK¹

นิพนธ์ บริเวรณันท์ / NIPON BORIWATANAN²

อดุล นาคะโร / ADUL NAKARO³

เอมอร นาคหลง / AIMORN NAKLONG⁴

สุวิชา วิริยมานูวงศ์ / SUWICHA WIRIYAMANUWONG⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) 2) เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแทนนักเรียนจากห้องเรียนที่ครูต้นแบบได้เปิดชั้นเรียนไปแล้ว ชุมชนละ 2 คน โดยเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น 48 คน ครู จำนวน 131 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน และคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม และแบบสัมภาษณ์เจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ (Plan) การปฏิบัติ (Do) และการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (See) ด้านผลการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของวิชาที่สอน มีจุดเน้นสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครู มีความมั่นใจในการพูด เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

¹ อาจารย์ ดร.ประจำกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

³ อาจารย์ ดร.ประจำกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประธานกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

⁵ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

การจัดการเรียนรู้เป็นระบบและมีรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น มีการผลิตสื่อและใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนางาน ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมมากขึ้น กระตือรือร้นในการเรียนรู้ รูปแบบหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ที่เหมาะกับปัจจุบัน และความสนใจของผู้เรียน และคุณลักษณะสำคัญที่ได้จากการทำงานร่วมกันของครูในชุมชน พบว่า ครูผู้สอนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันมากขึ้น กระตือรือร้นในการทำงาน รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามวงรอบการทำงาน ร่วมมือกันภายในชุมชน คิดหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีความผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายขององค์กร มีความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ทำงานร่วมกันเป็นทีม มีความสุขและสนุกสนานในการทำงาน ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น ได้คิด ได้พูด ได้ปฏิบัติ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสนใจใคร่รู้ กระตือรือร้นในการเรียน มีความสุขและสนุกในการเรียนรู้ และด้านปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหารในแต่ละระดับตลอดระยะขั้นตอนการดำเนินงาน การพูดคุยสื่อสารระหว่างกันแบบสุนทรียสนทนา การจัดการความรู้ การทำงานร่วมกันเป็นทีม ความรับผิดชอบร่วมกัน และการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ, การจัดการเรียนรู้, การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ABSTRACT

The purposes of this research were to study: 1) the process of learning management via professional learning community; 2) the effects of learning management via professional learning community; and 3) the success factors of learning management via professional learning community in Plookpanya Municipal School. The target groups were 48 student representatives (2 students from each community) with lower learning achievement than the set criteria from the classes that model teachers had already opened. The sample included 131 teachers, 3 school administrators, and 4 lecturers from teaching profession group of Faculty of Education, Phuket Rajabhat University. The research instruments used in this study were a participant observation form and an in-depth interview. The qualitative data were analyzed by content analysis. The results were: the process of learning management via professional learning community in Plookpanya Municipal School consisted of planning the learning management (Plan), implementing the plan (Do), and reflecting the learning results (See). Regarding the learning management via professional learning community, the teachers gained more knowledge and understanding in context of learning area. They recognized the focus of learning management, learned and shared experience with other teachers. Moreover, the teachers were more confident to express ideas and more enthusiastic to work. The learning

management was more systematic and clearer. Instructional media were invented and applied to learning and teaching. Teachers were inspired to develop their works and adjusted learning management methods to suit the environment. They also were enthusiastic about learning new teaching styles or techniques that fit with current situations and students' interest. The important features from working together with the teachers in professional learning community were: the teachers discussed and exchanged knowledge and experiences more. They worked with enthusiasm and responsibility for performing tasks, collaborating within the community, and brainstorming about solution to students' problems. The teachers had commitment to organizational missions and goals, had friendly relationship, worked as a team, enjoyed working, and had creativity in using technology for learning management. The students gained more knowledge and understanding in the area of learning. They could think, express ideas, practice, and get involved in learning activities. Moreover, they were attentive, enthusiastic, happy, and enjoy learning. A success factors of learning management via professional learning community consisted of the support of administrators throughout the operation process, dialogue, knowledge management, team working, collective responsibility, and use of technology for learning management.

Keywords: professional learning community, learning management, action research

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมถึงสิ่งแวดล้อม บริบทรอบตัว และเป็นยุคที่ระบบการจัดการศึกษาต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสถานะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ (พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2559) ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะของครูผู้สอนให้เป็มืออาชีพ (ฉัตรชัย หวังมีจง และองอาจ นัยพัฒน์, 2560) แนวทางการพัฒนาครูโดยส่วนใหญ่มักเป็นการจัดอบรมระยะสั้นและเน้นเฉพาะสมรรถนะด้านความรู้ในการจัดการเรียนการสอน หลังจากนั้นจะให้ครูดำเนินปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการสอนเองโดยลำพัง (พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2560) ซึ่งอาจทำให้การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพมากนัก จากที่ไม่สามารถพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนด้านทักษะและเจตคติในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ ในปัจจุบันเริ่มมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนโดยใช้บริบทในชั้นเรียนผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนในลักษณะการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพพร้อมกัน (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งเป็นการรวมตัวกันทำงาน พัฒนาทักษะและการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติหน้าที่ครูเพื่อศิษย์ บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย

และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม เรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแล สนับสนุนสู่ การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ เปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือ ประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญและมีความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาศักยภาพครูมืออาชีพ ดังที่วิจารณ์ พานิช (2559) ได้กล่าวไว้ว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (professional learning community) เป็น การรวมตัวกันของครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์ได้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหาร การศึกษาระดับประเทศเข้าร่วมจัดระบบสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง เป็นการพัฒนาวิธีการ เรียนรู้ของศิษย์อย่างต่อเนื่องเป็นวงจรไม่รู้จบ นั่นคือ การ “พัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง” (continuous quality improvement) กระบวนการต่อเนื่องที่ครูและนักการศึกษาทำงานร่วมกันในวงจรของการร่วมกันตั้งคำถาม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) เพื่อบรรลุผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียน โดยมีความเชื่อ ว่าหัวใจของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้นอยู่ที่การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในการทำงานของคุณครูและนักการ ศึกษา กลยุทธ์ในการนำชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) มาปรับใช้ในกระแสของการปฏิรูปการศึกษา จึงควร สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สภาพปัญหา และความต้องการของครูที่แตกต่างกัน การรวมพลังร่วมมือ ร่วมใจของคุณครู อยู่บนพื้นฐานความไว้วางใจ ความเป็นมิตร มีภารกิจและเป้าหมายร่วมกัน คือ ประสิทธิภาพการ เรียนรู้ของนักเรียน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้ดูแลเอาใจใส่และสนับสนุน เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นชุมชน ที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของผู้เรียน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีฉันทะและศรัทธาในการ ทำงานร่วมกัน “เป็นครูเพื่อศิษย์ร่วมกัน” บรรยากาศของการอยู่ร่วมกัน จึงเป็นบรรยากาศของ “ชุมชน กัลยาณมิตรทางวิชาการ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนพัฒนา คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของตนเอง

โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาลนครภูเก็ต โดยใน ปีงบประมาณ 2563 ทางโรงเรียนได้รับงบประมาณจากเทศบาลนครภูเก็ต ให้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรครูของ โรงเรียนให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ให้มากขึ้น พัฒนาสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งจากรายงานผลการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า ครูยังจัดการเรียนรู้ ไม่หลากหลาย ยังใช้การสอนแบบบรรยาย สื่อการจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่เป็นสื่อทำมือ ไม่น่าสนใจมากนัก และ นักเรียนยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว โรงเรียน เทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการการสร้างชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาครู มืออาชีพ ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ขึ้น โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2562 ถึงวันที่ 4 เมษายน 2563 ผู้เข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ประกอบด้วย ครู จำนวน 131 คน ผู้บริหาร จำนวน 3 คน และคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 4 คน

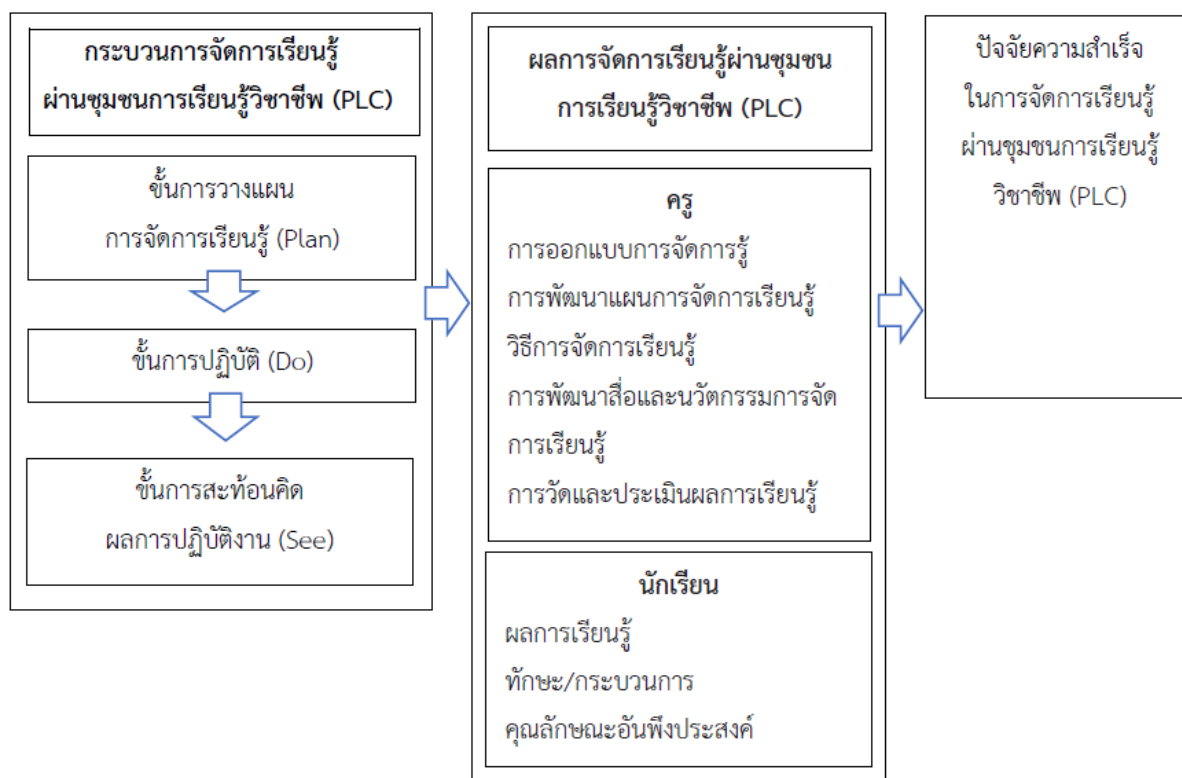
รวมทั้งสิ้น 138 คน แบ่งชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งสิ้น 24 ชุมชน ชุมชนละ 10-12 คน โดยทีมผู้บริหาร และทีมคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จะเป็นสมาชิกอยู่ในทุกชุมชน โดยนำแนวคิดการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของสถาบันครุพัฒนา (TPDI) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) ขั้นปฏิบัติ (do) และขั้นสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) (มนตรี แยมกสิกร, 2559) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เทศบาลนครภูเก็ต และหลังจากที่ครูต้นแบบคนที่ 1 ของแต่ละชุมชน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบวงจรการทำงานแล้ว สมาชิกทั้งหมดจะร่วมกันถอดบทเรียน (after action review) ทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้ครูมีความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแท้จริง เกิดสิ่งที่เรียกว่าพลังการเรียนรู้ (power of learning) ส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของตนเองมีผลดียิ่งขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน และร่วมกันรับผิดชอบเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อผลสำเร็จของนักเรียน รับทราบข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนได้ตลอดเวลา เกิดแนวทางที่จะสร้างแรงบันดาลใจต่อการเรียนรู้ให้นักเรียน คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) รวมทั้งปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ในครั้งนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ
2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) โดยนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของสถาบันครุพัฒนา (TPDI) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (มนตรี แยมกสิกร, 2559) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดเทศบาลนครภูเก็ต จากห้องเรียนที่ครูต้นแบบ (model teacher) ได้เปิดชั้นเรียน (open class) ไปแล้ว จำนวน 24 ชุมชน ชุมชนละ 2 คน โดยเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น 48 คน

1.2 ครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 131 คน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 3 คน และคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด ดังนี้

2.1 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) ซึ่งเป็นแบบสังเกตการทำงานร่วมกันของสมาชิกในแต่ละชุมชน ตั้งแต่ขั้นวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) ขั้นปฏิบัติ (do) และขั้นสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) รวมทั้งการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเป็นแบบสังเกตที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย จากนั้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content

validity) โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของงานวิจัย รวมถึงการพิจารณาความเหมาะสมทางด้านภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) มีลักษณะเป็นข้อคำถามสำหรับสัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้บริหาร และนักวิชาการ ซึ่งเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านผลการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอน และปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามกรอบคิดในการวิจัย จากนั้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหา ข้อคำถามถูกต้องเหมาะสม ตรงตามโครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) โดยนำแนวคิดการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของสถาบันครุพัฒนา (TPDI) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (มนตรี แย้มกสิกร, 2559) มาใช้เป็นกรอบในการวิจัย ดังนี้

3.1 ขั้นวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ครูแต่ละคนวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบอย่างละเอียด โดยมีข้อมูลสารสนเทศประกอบ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น จากนั้นสมาชิกในชุมชนร่วมกันคัดเลือกปัญหา และร่วมกันคิดหาวัตกรรมการ หรือวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อการสอน และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน จากนั้นนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ คณะผู้วิจัยร่วมรับฟังครูวิเคราะห์สภาพปัญหา และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3.2 ขั้นปฏิบัติ (do) ครูต้นแบบ (model teacher) คนที่ 1 ของแต่ละชุมชนจัดการเรียนรู้โดยเปิดชั้นเรียน (open class) โดยมีสมาชิกในชุมชนร่วมสังเกตการสอน และบันทึกผลที่ได้จากการสังเกตคณะผู้วิจัยร่วมสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน

3.3 ขั้นสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) สมาชิกในแต่ละชุมชนร่วมกันสะท้อนคิดโดยเน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน คณะผู้วิจัยร่วมสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงานกับสมาชิกในชุมชน

3.4 หลังจากครูคนที่ 1 (model teacher) ของแต่ละชุมชนดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนของตนเองครบทุกขั้นตอนแล้วจะต้องบันทึกผลอย่างเป็นระบบลงในแบบบันทึกผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ขั้นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) ขั้นปฏิบัติ (do) และขั้นสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see)

3.5 สมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ทั้งหมดร่วมกันถอดบทเรียนทุกครั้งหลังจากที่ครูคนสุดท้ายของแต่ละชุมชนดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนของตนเองครบทุกชั้นตอนแล้ว และได้จัดทำบันทึกผลอย่างเป็นระบบลงในแบบบันทึกผลการดำเนินงาน โดยใช้ห้องประชุมของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ เป็นสถานที่จัดกิจกรรมถอดบทเรียนร่วมกัน จำนวน 5 ระยะเวลาด้วยกัน ประกอบด้วย ระยะเวลาที่ 1 วันที่ 14 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ระยะเวลาที่ 2 วันที่ 18 เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ระยะเวลาที่ 3 วันที่ 15 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ระยะเวลาที่ 4 วันที่ 14 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 และ ระยะเวลาที่ 5 วันที่ 4 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ครูแต่ละชุมชนจะต้องร่วมกันจัดนิทรรศการแสดงผลงานนวัตกรรม และสื่อการสอนที่ครูแต่ละคนพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ คณะผู้วิจัยร่วมถอดบทเรียนและชื่นชมนิทรรศการของครู

3.6 คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) นักเรียน ครู และผู้บริหารของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคำถามที่ได้กำหนดไว้ เพื่อบรรณาข้อมูลด้านผลการเรียนรู้ และพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอน คุณลักษณะที่ได้จากการทำงาน และปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ

4. การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำข้อมูล

คณะผู้วิจัยร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (investigator triangulation) ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากผู้วิจัยแต่ละคนว่าได้ข้อมูลแตกต่างกันอย่างไร และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) ซึ่งเป็นการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กันเพื่อบรรณาข้อมูลเรื่องเดียวกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) ร่วมกับการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) พร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วย เช่น แบบฝึกหัดของนักเรียน ผลงานนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น (สุภางค์ จันทวานิช, 2559: 34)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ (interpretation) ซึ่งได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จดบันทึกไว้ และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้ว ข้อมูลที่ไม่ต้องการจะถูกกำจัดออกไป หลังจากนั้นทำการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (inductive) โดยการเขียนเป็นประโยคหรือข้อความตามกรอบแนวคิดทฤษฎี หรือตอบปัญหาของการวิจัย และดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์จนได้ข้อมูลที่สอดคล้องและครบถ้วน เสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ พร้อมภาพประกอบ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในครั้งนี้ มีผลการวิจัยดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า

กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ เริ่มต้นจากขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) โดยสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพร่วมกันวิเคราะห์ พูดคุยถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเองในทุก ๆ ด้าน โดยสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนของตน พร้อมทั้งนำข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาประกอบ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการประเมินระดับท้องถิ่น ผลการประเมินสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น จากนั้นสมาชิกในชุมชนร่วมกันคัดเลือกปัญหาที่สมาชิกจะร่วมกันแก้ไข พัฒนาเป็นลำดับแรก พร้อมทั้งกำหนดครูต้นแบบ (model teacher) และครูเพื่อนคู่คิด (buddy teacher) ซึ่งจะร่วมทำงานกันอย่างใกล้ชิด จากการสังเกตของคณะผู้วิจัย พบว่า แต่ละชุมชนมีสมาชิกที่ประกอบด้วยครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่คอยทำหน้าที่เป็นหลักชุมชนละ 3-4 คน ทำหน้าที่ดูแลสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชน ซึ่งบางชุมชนเป็นครูที่เพิ่งบรรจุใหม่ ให้ร่วมกันทำงานอย่างแข็งขัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดการเรียนรู้ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรม ตลอดจนเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน จากการสังเกตพบว่า สมาชิกในชุมชนร่วมกันศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้จากเว็บไซต์ พูดคุยกับคณาจารย์ในชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยคณาจารย์ได้แนะนำให้สมาชิกในชุมชนไปศึกษาดำรงเพิ่มเติม เช่น ศาสตร์การสอน 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น จากนั้นร่วมกันจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และนำไปปรึกษาคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พร้อมทั้งปรับปรุง แก้ไข แผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู ขั้นตอนที่ 2 ขั้นปฏิบัติ (do) ฝ่ายบุคคลากรของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ จัดทำตารางกิจกรรมเปิดห้องเรียน (open class) ของครูต้นแบบ (model teacher) แต่ละชุมชน เพื่อแจ้งให้สมาชิกแต่ละชุมชนทราบล่วงหน้าเพื่อเข้าร่วมสังเกตการณ์ จากการสังเกตการสอนของครูต้นแบบ (model teacher) แต่ละชุมชนพบว่า ครูต้นแบบจัดกิจกรรมเปิดห้องเรียน (open class) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้วางแผนไว้ มีสื่อและอุปกรณ์การสอน ใบความรู้ ใบกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติ ตามที่ได้ออกแบบไว้ โดยมีครูเพื่อนคู่คิด และสมาชิกในชุมชนร่วมสังเกตการณ์ และบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน จากการสังเกตพบว่า สมาชิกในชุมชนบางคนใช้โทรศัพท์มือถือบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครูต้นแบบเป็นภาพนิ่งและเป็นภาพเคลื่อนไหวติดต่อกัน สมาชิกในชุมชนบางคนคอยจดบันทึกระหว่างที่ครูต้นแบบจัดการเรียนรู้ ครูเพื่อนคู่คิด และสมาชิกในชุมชนคอยให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากนักเรียนแต่ละห้องมีค่อนข้างมาก และนักเรียนแต่ละห้องให้ความร่วมมือและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 3 ขั้นสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see)

เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในชุมชนร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นที่ได้จากการสังเกตการสอนของครู โดยแต่ละชุมชนใช้เวลาในการร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นที่ได้จากการสังเกตการสอนทันทีหลังจากที่ครูต้นแบบจัดการเรียนรู้เสร็จแล้ว บางชุมชนใช้เวลาพักกลางวัน บางชุมชนใช้เวลาหลังเลิกเรียนในการร่วมกันสะท้อนความคิดเห็น โดยส่วนใหญ่จะพูดคุยถึงพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี มีความสนุกสนานกับการเรียนรู้ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ครูมอบหมาย หลังจากครูต้นแบบคนที่ 1 ของแต่ละชุมชนปฏิบัติกิจกรรมครบรอบการทำงานทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว สมาชิกแต่ละชุมชนจะต้องดำเนินการคัดเลือกครูต้นแบบคนที่ 2 และครูเพื่อนคู่คิด ปฏิบัติกิจกรรมตามวงรอบการทำงาน ทั้ง 3 ขั้นตอน จนครบทุกคน และจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) เพื่อศึกษาคุณลักษณะสำคัญที่ได้จากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุบลัมภ์ฯ พบว่า ครูในแต่ละชุมชนมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) ขั้นตอนการปฏิบัติ (do) และขั้นตอนการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) ซึ่งการพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความรู้ใหม่ที่ได้จากมุมมองของคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) การใช้สื่อเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น นอกจากนี้แล้วครูผู้สอนในแต่ละชุมชนยังมีความกระตือรือร้นและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้บรรลุภารกิจตามวงรอบการทำงาน โดยอาศัยความร่วมมือกันภายในชุมชน ในการคิดหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ร่วมกันเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ ทั้งสื่อทำมือและสื่อเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลจากการทำงานร่วมกันเป็นชุมชนก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกันต่อพันธกิจและเป้าหมายขององค์กร ซึ่งทางโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุบลัมภ์ฯ มีความมุ่งมั่นที่จะให้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานของบุคลากร รวมตัวกันทำงานเพื่อพัฒนาทักษะและการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติหน้าที่ครูเพื่อศิษย์ บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม เรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแล สนับสนุนสู่การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ เปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและมีความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาศักยภาพครูมืออาชีพ และสนองต่อจุดเน้นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาลนครภูเก็ต นอกจากนี้แล้วชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุบลัมภ์ฯ ยังก่อให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้หรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในชุมชนมีการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในชั้นเรียน ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนยิ่งขึ้น เช่น การใช้เกมโดมิโน

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน ในการแก้ปัญหาให้นักเรียนชั้น ม.2 ไม่สนใจเรียนและขาดความกระตือรือร้นเพราะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ การใช้เกม Magic Box เรื่อง บุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ในการแก้ปัญหาให้นักเรียนชั้น ป.3 ไม่สนใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น เพราะเรื่องความสำคัญของบุคคลในประวัติศาสตร์ชาติไทยไม่น่าสนใจ การใช้ Board Game ประวัติศาสตร์ (bingo) รัตนโกสินทร์ เป็นฐานร่วมกับข้อมูลในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 3 เพื่อแก้ปัญหาการสอนแบบบรรยาย สร้างแรงจูงใจในการใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยผ่านกระบวนการเล่นเกม สร้างทางเลือกในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งอื่น ๆ ที่ไม่เฉพาะแต่หนังสือเรียนของนักเรียนชั้น ป.6 การใช้เกม Kahoot เรื่อง ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนชั้น ม.2 เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเล่นเกมและช่วยสร้างองค์ความรู้ที่คงทนและแก้ปัญหาการสอนที่เน้นการบรรยายมากเกินไป ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้น ป.5 โดยใช้การเล่าเรื่องจากภาพ การใช้กิจกรรมวอล์คแรลลี่ (walk rally) การสอนโดยใช้แผนผังความคิด (mind mapping) การสอนแบบจิ๊กซอร์ (jigsaw) โดยในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งสมาชิกในแต่ละชุมชนได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (active learning) มาใช้ คือให้นักเรียนได้คิด ได้พูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้เคลื่อนไหว และลงมือปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วยังช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ในเนื้อหาความรู้เรื่องที่เรียนให้สูงขึ้นด้วย

2. ผลการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า

2.1 ครู

2.1.1 ครูมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และมีจุดเน้นสำคัญในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น จากการได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตั้งแต่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาจากเว็บไซต์ จากตำราวิชาการ จากการพูดคุยกับคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู เช่น การใช้บอร์ดเกม (board game) การใช้กิจกรรมวอล์คแรลลี่ (walk rally) การสอนโดยใช้แผนผังความคิด (mind mapping) การสอนแบบจิ๊กซอร์ (jigsaw) และการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (active learning) รวมทั้งการผลิตสื่อทำมือ สื่อเทคโนโลยี และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยมีผู้บริหาร และคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ คอยเป็นที่ปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

2.1.2 ช่วยลดความโดดเดี่ยวและเพิ่มความมั่นใจของครู ซึ่งจากเดิมที่ผู้สอนแต่ละคนคิดวางแผนการสอนเพียงคนเดียว เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับผู้เรียนของตนก็แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามลำพัง การปรึกษารื้อกันเพื่อพัฒนาการสอนยังมีน้อย แม้จะอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันก็ตาม เปลี่ยนมาเป็นการร่วมมือในการคิด

และแก้ปัญหาด้วยกัน ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) ขั้นตอนการปฏิบัติ (do) และขั้นตอนการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) โดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพทำให้ครูแต่ละกลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการทำงานกันมากขึ้น มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน” จากการสังเกตการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ของครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ในช่วงหลัง ๆ ครูแต่ละชุมชนมีความสุขสนุกสนาน ในการทำงานร่วมกันมากขึ้น นำเสนอผลการดำเนินงานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีความเข้าใจในกระบวนการทำงานแต่ละวงรอบชัดเจนขึ้น

2.1.3 ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุภารกิจ เนื่องจากได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากผู้บริหาร และเพื่อน ๆ ในชุมชนการเรียนรู้ โดยหลังจากที่สมาชิกแต่ละชุมชนปฏิบัติกิจกรรมครบรอบการทำงานทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว จะมีการเผยแพร่คลิปการเปิดชั้นเรียน (open class) ภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อความต่าง ๆ ลงในไลน์กลุ่มเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารโรงเรียน และสมาชิกในชุมชนได้รับทราบ ก่อให้เกิดความตื่นตัวของแต่ละชุมชนในการปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จ เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมากขึ้น เช่นที่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและกิจการนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “จากการที่โรงเรียนจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือ ครูมีความกระตือรือร้นในงานสอนของตนเองในฐานะครูประจำวิชาอย่างเด่นชัดที่สุด”

2.1.4 ช่วยให้เกิดความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายขององค์กร เพราะกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพเริ่มจากการสร้างวิสัยทัศน์ ค่านิยม และเป้าหมายร่วมกัน ทำให้ผู้สอนและทีมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ เห็นเป้าหมายชัดเจนและยอมรับในเป้าหมายร่วมกัน มีเพื่อนและทีมในการทำงานร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรมากขึ้น

2.1.5 การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น เนื่องจากผู้สอนมีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ร่วมกับประสบการณ์ของสมาชิกทีมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ นอกจากนี้ผู้สอนที่เป็นสมาชิกในทีมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ยังได้เห็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนการสอนของสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชนที่ได้เปิดชั้นเรียน (open class) ไปแล้ว ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้

2.1.6 ผู้สอนและสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนางานเพื่อผู้เรียน และเกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (active learning) มากยิ่งขึ้น จากการที่ได้เห็นว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี

2.1.7 ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระยะเวลา เนื้อหาผู้เรียน และสภาพแวดล้อม ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการมีสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพช่วยให้ข้อเสนอแนะ ช่วยแก้ไขปัญหารวมถึงให้กำลังใจ ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีจากทีมเพื่อนผู้สอนด้วยกัน

2.1.8 ผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้รูปแบบการสอน หรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และความสนใจของผู้เรียน เช่น การใช้บอร์ดเกม (board game) การใช้กิจกรรมวอล์คแรลลี่ (walk rally) การสอนโดยใช้แผนผังความคิด (mind mapping) การสอนแบบจิ๊กซอร์ (jigsaw) รวมทั้งการนำสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

2.2 นักเรียน

2.2.1 นักเรียนมีผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้คิด ได้พูด อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น นำเสนอ และลงมือปฏิบัติในห้องเรียนมากขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับรูปแบบการเรียนแบบเดิมพบว่า นักเรียนในห้องเรียน ที่มีการพัฒนาด้วยชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพช่วยให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบและการปฏิบัติกิจกรรม ในชั้นเรียนสูงกว่าปีก่อน ๆ มา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ วิชาชีพช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ที่เรียนดีขึ้น เพราะนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีความสนุกสนาน และสนใจการเรียนมากขึ้น เพราะครูมีเกมใหม่ ๆ มาให้ เล่นเรื่อย ๆ” จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียนที่ครูต้นแบบ (model teacher) เปิดชั้นเรียน และมีสมาชิกในชุมชนร่วมสังเกตการสอน พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมาก มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี

2.2.2 นักเรียนมีความสุขและสนุกในการเรียนมากขึ้น จากการสอบถามนักเรียนส่วนใหญ่ พบว่า ชอบวิธีการเรียนการสอน เพราะมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการให้นักเรียนได้ลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ บางกิจกรรมครูนำนักเรียนออกมาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น การเรียนภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมวอล์คแรลลี่ (walk rally) ซึ่งการที่ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนตั้งใจและ อยากรู้มากขึ้น ส่งผลให้มีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวอาจเป็นผลจากการที่ครูผู้สอนเกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดีต่อกันในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ เริ่มจากการวิเคราะห์ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ทำให้ผู้สอนได้เสนอปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนร่วมกัน ส่งผลให้ครูมีเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนา ตลอดจนการได้รับความรู้ด้านเทคนิค การจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ จากคณาจารย์ กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ดังนั้น จึงส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น หัวหน้ากิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มากขึ้น มีความกระตือรือร้น คอยสอบถามครูอยู่เสมอว่าครั้งหน้าเราจะทำกิจกรรมอะไรกันอีก นักเรียนสนใจ ในการเรียนมากขึ้น” จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในวันที่ครูต้นแบบ (model teacher) เปิดชั้นเรียน นักเรียนมีความตื่นตัว ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน พูดคุยกับครูผู้สอนเสียงดังฟังชัด

3. ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ให้ประสบผลสำเร็จ พบว่า

3.1 การสนับสนุนของผู้บริหารในทุกขั้นตอนของการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงาน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การกำหนดนโยบายให้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพเป็นวัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียน แต่งตั้งคณะทำงานในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับโรงเรียนเพื่อติดตามการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ การประสานความร่วมมือกับคณาจารย์กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ในการร่วมพัฒนาบทเรียนร่วมกับครู และเข้าร่วมเป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ส่งผลให้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ มีความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนประสบความสำเร็จ คือ การสนับสนุนของผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับนายกเทศมนตรี ผอ.สำนักฯ ผอ.โรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการในการให้ความรู้ ความกระจ่างชัดในการดำเนินงาน”

3.2 การพูดคุยสื่อสารระหว่างกันแบบสุนทรียสนทนา ในระหว่างการทำงานชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของแต่ละชุมชน สมาชิกในชุมชนพูดคุยสื่อสารกันอย่างสนุกสนาน ยิ้มแย้มแจ่มใจ เป็นชุมชนกัลยาณมิตรที่มุ่งปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนให้สำเร็จ ช่วยเหลือกันทำงาน โดยครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมาแล้วหลายปีจะคอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ให้แก่น้อง ๆ โดยเฉพาะในขั้นตอนของการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) สมาชิกในชุมชนที่มีประสบการณ์ด้านการสอนได้สะท้อนผลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างครบถ้วน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนา ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้บรรยากาศในการพูดคุยสื่อสารระหว่างกันเป็นไปอย่างราบรื่น

3.3 การจัดการความรู้ (knowledge management) โดยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อช่วยจัดระบบความรู้ ความคิดและเกิดการขยายผลไปยังทีมผู้สอนคนอื่น ๆ โดยเฉพาะการแบ่งปันเทคนิควิธีการสอนที่ดี และการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ให้สมาชิกในชุมชนและครูผู้สอนคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การทำงานบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ การแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด และเกิดเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีทีมผู้บริหารคอยให้การสนับสนุน การจัดบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการมีเป้าหมายร่วมกันของทุกคนในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ จนเกิดวัฒนธรรมในการทำงาน ที่สามารถสร้างครูเพื่อศิษย์ได้อย่างยั่งยืน

3.4 การทำงานร่วมกันเป็นทีม (teamwork) ครูในแต่ละชุมชนทำงานร่วมมือร่วมใจกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยเริ่มต้นจากการร่วมกันสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนของตน จากนั้นจะร่วมกันวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ คิดหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ร่วมกันผลิตสื่อ และเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน ร่วมกันสะท้อนความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3.5 ความรับผิดชอบร่วมกัน ครูในแต่ละชุมชนมีความรับผิดชอบต่อการะงานในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนร่วมกัน ใช้เวลาหลังเลิกเรียนและในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนฝึกซ้อมการจัดการเรียนรู้ ก่อนนำไปใช้สอนจริงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

3.6 การสนับสนุนให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายได้ พร้อมทั้งจัดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงรองรับการจัดการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ คณะผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ

กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพร่วมกันวิเคราะห์ พุดคุยถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเอง สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนของตน รวมทั้งร่วมกันคัดเลือกปัญหาที่จะพัฒนา แก้ไขเป็นลำดับแรก ร่วมกันพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น พัฒนาสื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทั้งสื่อทำมือและสื่อเทคโนโลยี ตลอดจนร่วมกันพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (do) เป็นขั้นตอนที่ครูจัดกิจกรรมเปิดห้องเรียน (open class) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้วางแผนไว้ มีสื่อและอุปกรณ์การสอน ใบความรู้ ใบกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตามที่ได้ออกแบบไว้ โดยมีครูเพื่อนคู่คิด และสมาชิกในชุมชนร่วมสังเกตการณ์ และบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และขั้นตอนที่ 3 การสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในชุมชนร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นที่ได้จากการสังเกตการสอนของครูว่าในการจัดการเรียนรู้นั้นสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้หรือไม่ มีสิ่งใดบ้างที่ประสบผลสำเร็จ และมีสิ่งใดบ้างที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งกระบวนการ จัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ทั้ง 3 ขั้นตอนนั้น ครูแต่ละคนจะต้องดำเนินการให้ครบรอบการทำงาน ซึ่งหากไม่ประสบผลสำเร็จหรือยังไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ครูสามารถดำเนินการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปจัดการเรียนรู้อีกครั้ง ซึ่งหากกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จะเกิดเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรเชษฐ ไชยสงค์ (2561) ที่ได้ดำเนินการนิเทศติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยผลการศึกษาพบว่า การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วยขั้นตอน

ดังนี้ 1) ขั้นตอนการรวมกลุ่ม PLC 2) ขั้นตอนการค้นหาปัญหาความต้องการ 3) ขั้นตอนการร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา 4) ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา 5) ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเสนอแนะ 6) ขั้นตอนการนำสู่การปฏิบัติ/สังเกตการสอน และ 7) ขั้นตอนการสะท้อนผล และนอกจากนี้แล้วผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของชูชาติ พ่วงสมจิตร (2558) ที่กล่าวถึงขั้นตอนในการนำชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพมาใช้ในโรงเรียนว่าประกอบด้วย ขั้นวางแผน (planning) ขั้นลงมือปฏิบัติ (action) ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติงาน (observation) และขั้นสะท้อนผล (reflection)

2. ผลการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ

2.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของวิชาที่สอนชัดเจนขึ้น มีจุดเน้นสำคัญในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครู มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ช่วยให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ผู้บริหารโรงเรียน และนักการศึกษา ได้มีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ก่อเกิดเป็นความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เมื่อพบปะพูดคุยกันบ่อย ๆ เกิดเป็นความผูกพันที่มีต่อกัน รู้สึกมีเพื่อน ไม่โดดเดี่ยว และนอกจากนี้แล้วการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ในการสร้างกลุ่มไลน์ร่วมกัน ส่งผลให้การติดต่อสื่อสารมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยน (share) กัน หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพทำให้ครูแต่ละกลุ่มสาระมีส่วนร่วมในการทำงานกันมากขึ้น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน” ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ มีการแบ่งเป็น 24 ชุมชน แต่ละชุมชนมีสมาชิก จำนวน 6-7 คน ซึ่งเป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน ได้คิด ได้พูด ได้ทำ และแก้ไขร่วมกัน เกิดเป็นความเข้าใจในบริบทของวิชาที่ตนเองสอนชัดเจนขึ้น ดังที่ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2558) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพเป็นชุมชนที่มีความสัมพันธ์อันดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์อันดีและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเป็นบรรยากาศที่ช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ พร้อมทั้งจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้ดีกว่าองค์กรที่ขาดคุณลักษณะเช่นนี้ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภาพ คำวาง (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นเชียงรายโซนเหนือ จังหวัดเชียงราย โดยผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านประสิทธิผล ครูมีความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอน ทักษะการสอน เทคนิควิธีการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การทำงานร่วมกัน เกิดการพัฒนาตนเอง และนอกจากนี้แล้วผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรเชษฐ์ ไชยสงค์ (2561) ที่ได้วิจัยการนิเทศติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) โดยผลการวิจัยพบว่า ครูมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญห การจัดการเรียนการสอนผ่านการสะท้อนคิดร่วมกัน การลงมือแก้ปัญหาที่จริงจัง และการให้ความร่วมมือระหว่างสมาชิกทีม PLC การเลือกใช้ถ้อยคำที่กระตุ้นความร่วมมือระหว่างกัน และการสร้างบรรยากาศการทำงาน

เชิงบวก ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้นและคุณลักษณะสำคัญที่ได้จากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ที่มีความเด่นชัดมากที่สุด คือ ครูมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ของครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ทางทีมผู้บริหาร และคณะทำงาน ซึ่งมีหัวหน้าฝ่ายบุคลากร และหัวหน้าฝ่ายวิชาการทำงานร่วมกัน โดยเข้าร่วมเป็นสมาชิกในแต่ละชุมชน กำหนดภาระงานในแต่ละวงรอบการทำงานอย่างชัดเจน สมาชิกทุกคนในแต่ละชุมชนจะต้องดำเนินงานให้ครบวงรอบ ทั้ง 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) ขั้นตอนการปฏิบัติ (do) และขั้นตอนการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) ซึ่งเมื่อแต่ละคนดำเนินการครบวงรอบ ทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว จะต้องนำเสนอภาพความสำเร็จต่อทีมผู้บริหารและคณะทำงาน อย่างไรก็ตามในระหว่างที่แต่ละชุมชนดำเนินงานนั้น ทีมผู้บริหาร และคณะทำงานจะคอยติดตาม ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน เป็นกำลังใจในการทำงาน และกำหนดให้ครูทุกคนนำรายงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน และขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น และร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุภาระงานร่วมกัน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของบุญญา นวลใย (2561) ที่ได้ศึกษาการจัดกิจกรรม PLC (Professional Learning Community) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE ผสานเทคนิค Coaching โดยผลการศึกษาพบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่เป็นแบบอย่างที่ดี นับว่าเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ประกอบกับผลการจัดกิจกรรม PLC (Professional learning community) ในโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนวิทยฐานะของครู จึงทำให้ครูกระตือรือร้นและมุ่งมั่น ที่จะทำกิจกรรมนี้ให้สำเร็จ และนอกจากนี้แล้วการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ยังเป็นการพัฒนาครูผู้สอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียนอย่างเป็นระบบ โดด ย อ า ศ์ ย การทำงานร่วมกันของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือนักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น เป็นการพัฒนาครูที่ไม่ต้องนำครูออกจากห้องเรียน ครูได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ทันที

2.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ที่เรียนมากขึ้น ได้คิด ได้พูด ได้ลงมือปฏิบัติ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น มีความสนใจใคร่รู้ กระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ตลอดจนมีความสุขและสนุกในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในแต่ละชุมชน มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาการไม่สนใจเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะในรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนา ภูมิศาสตร์ เป็นต้น ที่มีการนำเนื้อหาความรู้ในวิชาที่เน้นการบรรยาย เช่น วิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ ศาสนา เป็นต้น มาสร้างเป็นเกมให้นักเรียนได้เล่น เช่น เกมโดมิโนเรื่องการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน และเรื่องประวัติศาสตร์

สมัยรัตนโกสินทร์ เกม Magic Box เรื่องบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ชาติไทย เกม Kahoot เรื่องประวัติและผลงานบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย เป็นต้น ได้ฝึกให้นักเรียนคิด พูด เคลื่อนไหว และปฏิบัติ มีความสนุกสนานในการเรียนรู้ ติดตามบทเรียนอยู่เสมอ ซึ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ทำให้สมาชิกในชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน ผู้บริหารและนักวิชาการ ได้ร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ด้านการสอนร่วมกัน ซึ่งการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนได้คิด (thinking) ได้พูด (talking) ได้ลงมือปฏิบัติ (doing) ส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้รวดเร็วและชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการค้นพบ แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคน ทำให้การเรียนสนุกและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ตื่นตัวเสริมพลังทางบวกและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างมีชีวิตชีวาสามารถนำเนื้อหาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง เพิ่มช่องทางสื่อสารกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน และช่วยสร้างความคงทนในการจดจำข้อมูลและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ (ทศนา แคมมณี, 2560) หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ที่เรียนดีขึ้นเพราะนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีความสนุกสนาน และสนใจการเรียนมากขึ้น เพราะครูมีเกมใหม่ ๆ มาให้เล่นเรื่อย ๆ” นอกจากนี้แล้วการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของชุมชน พวงสมจิตร (2558) กล่าวถึงขั้นตอนในการนำชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพมาใช้ในโรงเรียนว่า ในขั้นลงมือปฏิบัติ (action) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ ที่สำคัญคือการมาพบกันตามช่วงเวลาที่กำหนด นำประสบการณ์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกัน ทำให้สมาชิกแต่ละคนได้เล่าความประทับใจ ปัญหา ความภาคภูมิใจ แนวปฏิบัติที่ดี แนวปฏิบัติที่ไม่ประสบความสำเร็จ ฯลฯ ให้สมาชิกได้รับทราบ ทำให้แต่ละคนไม่โดดเดี่ยวและสามารถเลือกแนวที่ดีของเพื่อนไปประยุกต์ใช้ในงานของตนเองได้ นอกจากนี้แล้วผลการวิจัย ที่ได้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภาพ คำวาง (2559) ที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นเชียงรายโซนเหนือ จังหวัดเชียงราย โดยผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านประสิทธิผล นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา กระบวนการทำงานแบบกลุ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกได้ดีขึ้น

3. ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ให้ประสบผลสำเร็จ

การจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ให้ประสบผลสำเร็จที่มีความเด่นชัดมากที่สุด คือ การสนับสนุนของผู้บริหารในแต่ละระดับ ตลอดระยะขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งการสนับสนุนของผู้บริหารนั้นจะต้องเริ่มต้นที่หน่วยงานต้นสังกัด สำหรับโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ นั้น ทางสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเทศบาลนครภูเก็ต ได้ให้

การสนับสนุน กำหนดเป็นนโยบาย และให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเมื่อมาถึงระดับโรงเรียน ทางผู้บริหารโรงเรียนได้รับนโยบายมาดำเนินงานอย่างจริงจัง จัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาดูแลคอยติดตาม ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ประสานความร่วมมือไปยังคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ในการเชิญคณาจารย์เข้าร่วมชุมชนวิชาชีพของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและกิจการนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ กล่าวว่า “ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนประสบความสำเร็จ คือ การสนับสนุนของผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับนายกเทศมนตรี ผอ.สำนักงาน ผอ.โรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการในการให้ความรู้ ความกระจ่างชัดในการดำเนินงาน” ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของวาสนา ทองทวีโยยศ (2560) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของจังหวัดปทุมธานี โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาได้ถึงร้อยละ 79.3 คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบรรยากาศองค์กร และด้านวัฒนธรรมองค์กร ตามลำดับ นอกจากนี้แล้ว ผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของชูชาติ พ่วงสมจิตร (2558) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ซึ่งผลการศึกษาพบว่าโรงเรียนจะประสบความสำเร็จในการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 5 ประการ ได้แก่ ความเป็นผู้นำที่สนับสนุนและแบ่งปัน การเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้ความรู้ ค่านิยมร่วมและวิสัยทัศน์ร่วมของสมาชิก เงื่อนไขที่ช่วยผดุงความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการแบ่งปันการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูแต่ละคนหรือแต่ละชุมชนดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ครูได้ร่วมกันถอดบทเรียนองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนที่ผ่านมา เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนและออกแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อีกเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการส่งเสริม สนับสนุน กำหนดเป็นนโยบาย จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพพร้อมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่เหมาะสม หรือร่วมกับฝ่ายสาธารณสุขในการพัฒนาสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของนักเรียน เป็นต้น

สรุป

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ (plan) การปฏิบัติ (do) และการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (see) ผลของการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของวิชาที่สอน มีจุดเน้นสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครู มีความมั่นใจในการพูด เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนรู้เป็นระบบและมีรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น มีการผลิตสื่อและใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนางาน ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมมากขึ้น กระตือรือร้นในการเรียนรู้รูปแบบหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ที่เหมาะกับปัจจุบัน และความสนใจของผู้เรียน และคุณลักษณะสำคัญที่ได้จากการทำงานร่วมกันของครูในชุมชน พบว่า ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันมากขึ้น กระตือรือร้นในการทำงาน รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามวงรอบการทำงาน ร่วมมือกันภายในชุมชน คิดหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีความผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายขององค์กร มีความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ทำงานร่วมกันเป็นทีม มีความสุขและสนุกสนานในการทำงาน ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น ได้คิด ได้พูด ได้ปฏิบัติ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสนใจ ใคร่รู้ กระตือรือร้นในการเรียน มีความสุข และสนุกในการเรียนรู้ และปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหารในแต่ละระดับตลอดระยะขั้นตอนการดำเนินงาน การพูดคุยสื่อสารระหว่างกันแบบสุนทรียสนทนา การจัดการความรู้ การทำงานร่วมกันเป็นทีม ความรับผิดชอบร่วมกัน และการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรชัย หวังมีจิง และองอาจ นัยพัฒน์. (2560). **สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียน เปลี่ยนสมรรถนะ**. กรุงเทพฯ: สถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2558). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. ใน **การอบรมสัมมนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้** (28 ธันวาคม). พังงา: วิทยาลัยชุมชนพังงา.

- ทีศนา แคมมณี. (2560). **รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญญา นวลใย. (2561). **ศึกษากิจการ PLC (Professional Learning Community) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1**. ตราด: ม.ป.พ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2559). **การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). **ทักษะ 7C ของครู 4.0**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี แยมกสิกร. (2559). **ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ: ความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองของครู. ใน การประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2559 เรื่อง การวิจัยนวัตกรรมการเรียนรู้และการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- วรเชษฐ์ ไชยสงค์. (2561). **การนิเทศติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)**. ขอนแก่น: โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ).
- วีระยุทธ์ ขาตะกาญจน์. (2559, มกราคม-มิถุนายน). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)**. **วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี**, 2 (1), 29-49.
- วาสนา ทองทวียังยศ. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2559). **บันทึกชีวิตครูสู่ชุมชนการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2559). **การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพ คำวาง. (2559). **กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นเชิงรายโซนเหนือ จังหวัดเชียงราย**. เชียงราย: โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดพรหมวิหาร).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.